

Брюксел, 26 ноември 2024 г.
(OR. en)

16238/24

LIMITE

JAI 1755
MIGR 435
RELEX 1510

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Действия в областта на миграцията – Обмисляне на нови начини за предотвратяване и противодействие на незаконната миграция

Основен приоритет по време на унгарското председателство е насърчаването на държавите членки да обменят мнения относно „нови и иновативни“ решения в областта на миграцията. Ето защо, започвайки с неформалната среща на министрите на правосъдието и вътрешните работи от 22 юли 2024 г., председателството предприе поредица от обсъждания относно възможните иновативни подходи в областта на миграцията, със специален акцент върху засилването на действията на Европейския съюз (ЕС) във външното измерение на миграцията и необходимостта от укрепване на политиката на връщане. Във връзка с това на 16 септември Корепер проведе задълбочено обсъждане на начините за повишаване на ефективността на системата на ЕС за връщане, което беше израз на ангажимента на държавите членки да разгледат своевременно всички имащи отношение аспекти. В хода на този обмен редица държави членки посочиха „центровете за връщане“ като едно от потенциалните „нови“ решения, които следва да бъдат проучени по-задълбочено.

На заседанието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи от 10 октомври 2024 г. министрите постигнаха съгласие, че преразглеждането на настоящата правна рамка за връщанията следва да създаде възможност за потенциални иновативни решения, като например „центрове за връщане“. Министрите подчертаха, че осъществимостта на тези решения следва да бъде внимателно проучена от експерти, като същевременно се гарантира пълно спазване на правото на ЕС и международното право и твърд ангажимент за зачитане на основните права. С цел проучване на оперативните аспекти на заседанието си от 14 ноември 2024 г. Стратегическият комитет за имиграция, граници и убежище (SCIFA) проведе стратегическо обсъждане на концепцията за „центрове за връщане“. Целта на обсъждането беше да се проучат основните предварителни условия и гаранции, свързани с тази концепция. Въпросът ще продължи да се обсъжда на експертно равнище, за да се анализират техническите и правните аспекти на концепцията с цел да се формулират насоки за по-нататъшната работа по този въпрос.

И на последно място, на 11 декември в Корепер ще се проведе първоначално обсъждане, свързано с предстоящото преразглеждане на *понятието за сигурна трета държава*.

Успоредно с тези обсъждания относно иновативните решения, на 30 октомври Корепер обсъди доброволното връщане на сирийски бежанци въз основа на представен от Комисията нонпейпър, а впоследствие в началото на декември се проведе неформална закуска с ВКБООН и МОМ.

Тъй като незаконната миграция към Европа продължава да бъде сериозно предизвикателство, утежнено от множество първопричини, сме свидетели на значителна промяна в политиката в Европа, която дава нов тласък на нашата работа. Ясен сигнал за тази промяна се наблюдава в заключенията на Европейския съвет от 17 октомври 2024 г., в които се подчертава, че „... следва да се обмислят нови начини за предотвратяване и противодействие на незаконната миграция...“¹.

Председателството би желало да подчертае, че практическото осъществяване на някои „нови“ решения изисква да бъдат предприети широк набор от инициативи във външното измерение на миграцията, като същевременно се избягва непреднамереното създаване на нови миграционни маршрути или налагането на допълнителна тежест за държавите – членки на ЕС. В това начинание от ключово значение е развиването на ново и задълбочаването на съществуващото сътрудничество с нашите партньори от трети държави на произход и транзитно преминаване. Това сътрудничество е неразделна част от процеса на устойчиво изпълнение и съществен елемент за значително намаляване на броя на незаконните заминавания и за по-нататъшно подобряване на положението на мигрантите, лицата, търсещи убежище, и бежанците възможно най-близо до тяхната държава на произход.

¹ EUCO 25/24 – Заседание на Европейския съвет (17 октомври 2024 г.) – заключения.

Председателството е твърдо убедено, че всяко надеждно „новаторско“ решение следва да се основава на общи цели, съвместни усилия и взаимно доверие, в съответствие с подхода „Екип Европа“, като същевременно се гарантира подкрепата на многостранните и регионалните институции. Вариантите за всяко решение следва най-напред да бъдат анализирани и от гледна точка на практическата им осъществимост, така че да се даде възможност за постигане на съгласие по решението с дадена трета държава партньор. Тези принципи следва да служат като ръководна рамка за текущата ни работа, която може да включва разработването на всеобхватен „инструментариум“, очертаващ инструментите, с които разполагаме, за да изпълним колективната си отговорност заедно с трети държави партньори. Мерките, които имат за цел да улеснят и дадат възможност за сътрудничество с нашите партньори, които желаят да участват в изпълнението на „нови“ инициативи, следва да се основават на използването на всички съответни политики, инструменти и механизми на ЕС, включително дипломация, сътрудничество за развитие, търговия и визова политика, но също така и двустранни инструменти с конкретни държави членки в духа на „Екип Европа“. Следва да се използват и мерки като засилена подкрепа за реинтеграция, подпомагане на доброволното връщане на незаконни мигранти, пребиваващи в държавата партньор, в техните държави на произход, доброволно презаселване, целенасочено изграждане на капацитет и техническа помощ, законни пътища в съответствие с националните компетентности и оперативно сътрудничество (включително с участието на съответните агенции на ЕС). Насърчаването на доброволното връщане, както и засилването на сътрудничеството ни с ВКБООН и МОМ и с други съответни организации, също следва да бъдат част от този „инструментариум“.

Въпроси към министрите:

- 1) *Съгласни ли сте, че успоредно с техническата работа по иновативни решения трябва да определим набор от политики, инструменти и механизми на ЕС („инструментариум“) с цел да се гарантира тяхното координирано използване, като по този начин се увеличи съвместният ни потенциал за действие и се облекчи тежестта върху трети държави партньори, които желаят да участват в прилагането на „иновативни решения“, свързани с миграцията?*
- 2) *Според Вас какви мерки следва да бъдат част от този всеобхватен „инструментариум“?*